

www.e-rara.ch

**Responsio Cardinalis Bellarmini Ad Tractatum Septem Theologorum
Venetorum, Super Interdicto Sanctissimo D.N. Papae Pavli V**

Bellarmino, Roberto

Coloniae Agrippinae, Anno M. DC. VII

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRe 140,2

Persistent Link: <http://dx.doi.org/10.3931/e-rara-49556>

Propositio quinta.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

PROPOSITIO
QVINTA.

Timor iustus excusat ab obseruatione, atque obediētia cuiuscunq; humana legis ac præcepti, quamuis aliqui legitima iusta foret, & obligandi vim haberet.

RESPONSIO.

Quamuis hæc de re variæ sint Doctorū sententiæ, nihilominus in vno oēs consentiunt: videlicet, timorē nō excusari à præcepti humani obseruātia, quando ex violatiōe præcepti humani sequitur trāsgressio præcepti diuini naturalis, vt, exempli causa, Carniū abstinētia in sexta feria, est præceptum humanum: Et tamen si quis ab hæreticis cogereetur, vt feria sexta carnes comederet, in cōtemptum nostræ sanctæ Fidei, aut in signū, & protestationem, sectam Lutheranam amplectēdi, nō posset illas manducare, quamuis ei mors præfens immineret: Nec timor hic iustus esset, aut illum aliquo modo excusaret, quia fidei contemptus & hæresis professio, sunt cōtra præceptum diuinū naturale. Hinc est, quod S. Ecclesia in numerum gloriosorum Martyrum recipiat septē filios Machabæorum, cum eorum Matre ac Veneran-

rando illo sene Eleazaro: qui potius acerbissimis cruciatibus & supplicijs vitam amittere, quam carnem in lege veteri prohibitam gustare maluerunt, quamuis lex illa positiua esset non naturalis: similiter præceptum quod vetat Matrimonium, in gradibus remotis consanguinitatis & affinitatis, maximè in tertio & quarto gradu contrahi, est præscriptio humana: Et tamen nemo debet ac potest, quocumque timore proposito, induci ad ineundum, & multo minus ad consummandum Matrimonium cum persona in tertio aut quarto gradu coniuncta, sine præuia dispensatione: Quamuis enim hoc impedimētum humana lege fuerit inductum, reddit nihilominus hominem ad Matrimonium inhabilem; coniungi verò cum persona propter affinitatem inhabili, non est Matrimonium sed incestus, qui lege diuina naturali vetitus est. Eodem modo interdictum est quidem censura humani præcepti, quæ tamen non debet qualicumque etiam timore proposito violari, quando is qui ad violationem compellit, id facit ex potestatis Ecclesiasticæ contemptu, quia vt potestas Ecclesiastica non contemnatur, est præceptum diuinum naturale, denique ne plura exempla huc congeramus, non est licitum quemcunq; etiã

ob timorem humano præcepto non obedire, si ex illa inobedientia oriturum esset scandalum, quia scandalum lege diuina naturali prohibetur. Atque in hac propositione ita exposita, à septem Doctoribus non dissentiemus, vti euidenter patet ex illorum declaratione, potissimum in fine, vbi citant Sotum *lib. 1. de iust & iure, q. 6. art. 4.* Et Syluest. *verbo, Excommunicatio. 5. num. 14.* qui docent timorem non esse iustum, nec quenquam excusare, cum præcepti humani violatio, vel inobedientia, coniuncta est cum scandalo, aut cedit in præiudicium fidei.

P R O P O S I T I O
S E X T A.

T*imor iustus est, timor mortis: suppliciorum: iactura totius, aut maioris partis substantia: carceris &c. neq; hoc tantum in ijs quæ ad personam propriam, sed etiam quæ ad personas coniunctorum pertinent.*

R E S P O N S I O.

IN hac propositione cum septem Doctoribus, non minùs quam in quinta consentimus, quocirca tempus frustra nõ teremus circa eã; nam difficultas non in his versatur, sed in eo, vt probent huiusmodi
timore